

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון א' תרמא
עש"ק פ' תולדות, ר"ח כסלו ה'תשפ"ו

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חיילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ע"ה שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וקכ"ג שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

לזכות

הרה"ת ר' ירון ארי' בן רחל פייגע שיחי'
וזוגתו מרת שירה שירלי בת וויקטארי' תחי'

בוגנים

לרגל יום השנה הכ"ח לנישואיהם,
ולרגל יום ההולדת שלו לאויוש"ט, ביום ה' כסלו ה'תשפ"ו
לאורך ימים ושנים טובות עד ביאת גואל צדק
ומתוך בריאות הנכונה ולשנת ברכה והצלחה בגו"ר

*

ולזכות

מנחם מענדל, יוסף יצחק,
יעל, אחי' ורבקה תמר שיחיו
בוגנים

נדפס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל ז"ל זיסק

ולע"נ מרת חי' רחל בת ר' פנחס זליג ז"ל

ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי ע"ה ולע"נ ר' פנחס זליג ב"ר יצחק ע"ה

ו"הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו – לשפע ברכות עד בלי די

שליח - "בלי ציפורניים"

בקשר עם כינוס השלוחים העולמי שהתקיים בבית רבינו שבבבל, בית חיינו - 770 - הבאנו צילום נדיר (מוקטן) מההגהה הא' של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על קטע משיחת ש"פ תולדות, מבה"ח וער"ח כסלו ה'תשד"מ, (נדפס בלקו"ש חכ"ה ע' 342 ואילך, וב'התועדויות' תשד"מ ח"א ע' 521 ואילך)

להלן פענוח הצילום שלפנינו (הכתי"ק בא בהדגשה):

אָבער לאידך גיסא - "שליח" איז נאָר בגימטריא "שמח", ס'איז ניט בגלוי אין דעם וואָרט "שליח", נאָר בהעלם אַלס אַ גימטריא: דער ענין אַז דער שליח איז "שמח" **ובפרט** וויסנדיק אַז ער האָט אַלע כחות והבטחות צו מצליח זיין אין זיין שליחות - איז נאָר אַ זאָך וואָס ער דאַרף וויסן פאַר זיך (בכדי ער זאָל דורכפירן שליחותו במילואה ובשלמותה), אָבער ביחס צו דער סביבה אַרום אים דאַרף עס זיין בהעלם (ווי אַ גימטריא), ד.ה. בגלוי (ביחס צו די מענטשן אַרום אים) טאָר ער זיך ניט פירן אין אַן אופן אַז היות ער איז דער שלוחו של אדם כמותו פון נשיא דורנו והנשיא הוא הכל - קען ער ח"ו טרעטן אויף אַנדערע און אויף דער וועלט, ובשעת ער קומט אין אַן אָרט און ער ווייס פאַר זיך עכ"פ - אַלס שליח פון נשיא דורנו - קען ער ח"ו שטופן, וואָרפן אַנדערע, אַמאָל אויך די וואָס זיינען פריער געווען דאַרטן, פירן מחלוקת וכו' - איז דאָס אַ שינוי **בהחלט** מ(רצון) המשלח והתוצאה כנ"ל. וד"ל. - ער מוז און דאַרף זיך פירן דוקא בדרכי נועם ובדרכי שלום - **מ"ע מה"ת** וכל התורה ניתנה ע"ז - דער רצון פון נותן התורה - המשלח את המשלח שלו.

אויב ער האָט בדקות דדקות עכ"פ "נעגל" איז דאָס אַ פנימיות'דיקער ענין, ער קען עס נוצן, אויב מען דאַרף, בנוגע זיך, בנוגע צו אַנדערע דאַרף און מוז זיין די הנהגה דוקא באהבה וקירוב ודרכי נועם ודרכי שלום [כמדובר לעיל דער רמז פון "ועשתה את צפרני", "ועשתה" מלשון תיקון - ביחס צו זיך, ניט ביחס צו אַנדערע],

כרצון המשלח, נשיא דורנו ששמו "יוסף", די הנהגה זאָל זיין דוקא באופן פון "טוב עין הוא יבורך" (כהנהגת יוסף), און מ'האָט אָנגעזאָגט אַז דוקא דאָס איז דער וועג צו מצליח זיין!

ויה"ר אַז דורך דעם ענין פון יפוצו מעינותיך חוצה ובאהבה* זאָל מען נאָכמער ממחר זיין דעם "אתי מר" דא מלכא משיחא, גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, במהרה בימינו ממש.

(* היפך סיבת החורבן (יומא ט, ב).

במילתא דרבנן עבדינן עובדא והדר מותבינן

אי אפשר להביא את משיח באופן כזה - שכששומעים משהו, מוציאים את ה"שולחן-ערוך" וניגשים למורה הוראה לשאול פשט ב"באר היטב" - האם זה לא סתירה למה ששמעו ● דרושה התקשרות וקבלת עול, וצריכים לציית ל"רבנן" ללא חשבוניות כלל. ענינו של יוצא צבא - שאין לו חשבוניות כלל, עבורו שום מציאות אינה קיימת, מלבד המפקד והוראותיו ● כאשר שומעים הוראה מנשיא הדור, אין מה להתבונן, להתיעץ ולעיין בספרים - צריכים לעשות מה שאומרים ● משיחת ש"פ שמיני ה'תשח"י - בלתי מוגה*

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

יותר מכ"ה פרסאות - השיבו קצת מן התלמידים: אנו מרוצים מכך, וקצת מן התלמידים השיבו ואמרו: נלך מקודם ונודיע לנשותינו - וכלשון הש"ס³: "איזל . . ואימליך בדביתהו" (ועצם הענין כבר לא הי' פלא בעיניהם על האריז"ל שיוכלו להגיע, אלא שרצו לבקש רשות "דביתהו" שלא לשבות שבת בביתם) - כיון שאמרו נלך מקודם לבתינו נתחרד הרב חרדה גדולה והכה כף אל כף ואמר: אוי לנו שלא היה בנו זכות להגאל, שאלמלא הייתם כולכם משיבים לי פה אחד שאתם רוצים לילך בשמחה גדולה תיכף היו נגאלים כל ישראל, שעתה היתה השעה עומדת להגאל, ומתוך שמאנתם בדבר חזר

א. בספר שבחי האריז"ל ושבחי הרב חיים ויטל ז"ל (אשר חלק גדול מהסיפורים שם מופיעים גם בכתבי האריז"ל), מסופר בתחלתו:

"פעם אחת בערב שבת סמוך להכנסת כלה יצא עם תלמידיו חוץ לעיר צפת . . כדי לקבל השבת (כפי שהסדר ע"פ קבלה)² - לצאת לשדה לקבל פני שבת מלכתא) . . ובתוך שהיו משוררים אמר הרב לתלמידיו: חברי רצונכם שנלך לירושלים קודם השבת ונעשה שבת בירושלים? - וירושלים היא רחוקה מצפת

(*) מובאת בזה בהמשך לכינוס השלוחים העולמי שהתקיים בבית רבינו שבבבל, בית חיינו - 770.
(1) ע' ג.

(2) ראה פ"ח שער הכוונות ענין קבלת שבת דרוש א. מג"א (וכנה"ג) הל' שבת סי' רסב ס"ג. ס' מנהגי האר"י - פתורא דאבא - ענין קבלת שבת אות יז.

(3) ברכות כז, ב. וראה ג"כ ירוש' ברכות פ"ח ה"ז: א"ל נמלך גו בייתא.

הגלות לאיתנו בעו"ה".

ב. והנה, סיפור זה הרי הוא חלק מהתורה⁴, ובמילא, הוראה בעבודתינו⁵.

ולכאורה קשה, כיצד יתכן שענין ד"איזיל ואמליך בדביתהו" יהיה סתירה להבאת הגאולה?

– הרי על פי תורה צריך להיות "אמליך בדביתהו" בנוגע למילי דעלמא, ובפרט ענין של שבת, שכל ענינם של נרות שבת הם בשביל השלום שבין איש לאשתו⁶, וישנם כמה עניני חיוב בשבת שבין איש לאשתו, וא"כ, מדוע ענין שהוא לגמרי על פי תורה ומבוסס על השו"ע – יעקב את הגאולה?

ג. ע"פ נגלה הביאור הוא:

הגמרא אומרת⁷ "במילתא דרבנן עבדינן עובדא והדר מותבינן", כלומר, קודם כל צריכים לעשות מה שרבנן אומרים, ואחר כך אפשר לשאול.

ולכאורה, אם יתכן ענין ד"מותבינן" – איך "עבדינן עובדא"?

אך הענין הוא, צריכים לדעת ש"רבנן" הם למדנים גדולים ואפשר לסמוך עליהם. ומה שיש לו קושיא, הרי זה רק בגלל שחסרה אצלו היגיעה האמיתית בתורה, וכאשר תהי' לו היגיעה האמיתית, והוא יזכה, יוכח שהדין הוא כפי ש"רבנן" אמרו⁸.

ובנידון-דידן: כאשר שמעו הוראה מהאריז"ל שהי' גאון גדול גם בנגלה (כדאיתא

(4) ראה זח"ג קנב, א. מכתבי תורה להראגוצ'בי מכתב צט.

(5) ראה רד"ק לתהלים יט, ח. ס' השרשים שלו ערך ירה. גו"א ר"פ בראשית. זח"ג נב, ב.

(6) שבת כג, ב. רמב"ם בסיום הל' חנוכה. שו"ע אדה"ז או"ח ר"ס רסג.

(7) עירובין סז, א.

(8) ראה עוד פירוש (ע"ד הצחות) בגמרא זו בשיחות קודש תשי"ז (הוצאת תשמ"ו) ע' 23 (ובלה"ק בתור"מ התנועדות ח"ח ע' 56).

בלקוטי תורה (ובטהמ"צ) להרח"ו⁹ – יכלו לדעת ("האט מען געמעגט וויסן") שאפשר לסמוך עליו שלא יכשילם חס ושלום בעשיית ענין שהוא היפך ההלכה.

ד. ובפנימיות הענינים:

החשבון הוא אמנם חשבון אך למלחמה אינו שייך.

אי אפשר להביא את משיח באופן כזה – שכששומעים משהו ("א ווארט"), מוציאים את ה"שולחן-ערוך" וניגשים למורה הוראה לשאול פשט ב"באר היטב" – האם זה לא סתירה למה ששמעו. לא באופן כזה יכולים להביא משיח.

דרושה התקשרות וקבלת עול, וצריכים לציית ל"רבנן" ללא חשבונות כלל. ענינו של יוצא צבא – שאין לו חשבונות כלל, עבורו שום מציאות אינה קיימת, מלבד המפקד והוראותיו.

ובאם הוא מפקפק ח"ו בדברי רבו¹⁰, הרי זה מורה שחסר בהתקשרות, וכשחסר בהתקשרות חסר במילא באחדות, בה"כולנו כאחד"¹¹, ובמילא חסר גם בהתיבות שקודם לכן; וכנ"ל¹², שבענינים שנמסרו ל"רבנן" דרושה קודם כל התקשרות וקבלת עול ("עבדינן עובדא והדר מותבינן").

ה. אותו דבר מוצאים גם אצל שבט לוי:

כאשר משה רבינו אמר "מי לה' אלי"¹³, אזי "ויאספו אליו כל בני לוי"¹⁴ וצייתו להוראות משה – "הרגו גו"¹⁵ ו"האומר לאביו

(8) פ' ואתחנן.

(9) ראה סנהדרין קי, א. מדרש תנחומא פ' קרח פ"ו. רמב"ם הל' ת"ת פ"ח ה"א.

(10) נוסח ברכת "שים שלום" בתפילת העמידה. וראה תניא פל"ב.

(11) ס"ג.

(12) תשא לב, כו.

(13) שם, כז.

אף-אחד אינו יכול להציע שום שלום אמיתי

. . כאמור לעיל, מבזבזים זמן וכשרונות בויכוחים על מסמך, למרות שידועים (כפי שכבר נדפס בכל העיתונים) שזה ענין של פיקוח-נפש ממש.

ומה שטוענים: היתכן שלא מסכימים למסור שטחים תמורת שלום? – אז כאמור, אף-אחד לא יכול להציע שום שלום, מכיון שזה לא ברשותו; זה לא ברשות וושינגטון, לא ברשות מצרים, ואפילו לא ברשות ערפאת ימח-שמו, מכיון שלו אישית ישנם צרות-צדורות מאלו שנמצאים מימינו ומשמאלו. עכשיו אף-אחד לא יכול להציע שלום אמיתי, יכולים רק להציע לחתום על נייר!

ואומרים מיד, שהוא חותם במסמך, שכאשר 'ירחיב', ופלוני בן פלוני יהי' במצב-רוח טוב, ומוסקבה תסכים (על-כל-פנים לא תפריע) וכו' וכו' – יתחילו לדבר על שלום, וישאלו אותם מה התנאים שלהם – שהם כבר אמרו מה התנאים שלהם.

ועל סמך זה הם כבר "ימס את לבב אחיו": היתכן שלא מסכימים להחזיר שטחים תמורת שלום?! – בו-בזמן שאף-אחד אינו יכול להציע שום שלום אמיתי, אפילו לא שלום 'סתם', ואפילו לא הסכם אי-לוחמה – הכל תלוי בשערה; פעם הוא אומר שהוא יקיים את ההסכם ופעם הוא אומר הפוך!

(תרגום חפשי משיחת מוצאי ש"פ שמיני, מבה"ח ניסן ה'תשל"ח – בלתי מוגה)

מוקדש לעילוי נשמת

ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל – נפטר ביום כ"ז אלול

ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה – נפטרה ביום ה' טבת

יה"ר שתכיף ומיד יקוים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלמה

נדבת בנם – יבלחט"א – הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו

אפילו ערפאת ימ"ש לא חלם על אפשרות כזאת

ויש להוסיף בזה עוד ענין – לתוספת עידוד – ובהקדמה:

אמנם, בטוחים אנו ש"לא ינום ולא יישן שומר ישראל" ובודאי ישמור מכל ענינים של סכנה כו', אבל אף-על-פי-כן, מטבע האדם שכאשר רואה את האפשרות לכך גם בדרך הטבע, אזי נקל לו יותר להמשיך את חיי היום-יום בלימוד התורה וקיום מצוותיה מתוך מנוחה, שמחה וטוב לבב.

ובכן, כבר היה לעולמים מצב דוגמתו, ואף-על-פי-כן, בחסדי ה', לא בא הדבר לידי פועל: מיד לאחר מלחמת ששת הימים – שלחו משלחת לווייגטון כדי להודיע שמוכנים לסגת ולהחזיר את כל השטחים!

באותה תקופה, מיד לאחר הנצחון הגדול, מתוך ניסים גלויים שלמעלה מדרך הטבע לגמרי – לא עלתה על דעתו של אף אחד להעיז ולדרוש את החזרת השטחים! לא ערפאת, לא מצרים, לא ירדן ולא סוריה – אף א' מהם לא חלם על אפשרות שכזו!

כולם היו המומים מהנצחון המופלא של בני-ישראל, ולא העלו על דעתם שקיימת אפשרות שיוכלו לקבל בחזרה שטחים אלו, ובודאי – לא בדרך של מלחמה, וכפי שראו בפועל שבמשך כמה-וכמה שנים החזיקו בני-ישראל בכל אותם שטחים.

ולמרות זאת מבלי שאף א' יחשוב לדרוש זאת – באו והציעו בעצמם שמוכנים להחזיר את כל השטחים, את כל סיני, את כל יהודה ושומרון וכו', ולא עוד אלא שאפילו בנוגע לירושלים – מוכנים לוותר ולהכריז שתהיה שייכת לכל שלש העמים!

[. .] כאשר שמעו בווייגטון את תוכן הדברים של אותה משלחת – לא יכלו להאמין למשמע אזניהם, שאכן, מתכוונים בכל הרצינות להחזיר את השטחים!...

ובכל אופן, לאחר שהצליחו לשכנע אותם שאכן זוהי כוונתם – הרי בהתאם לבקשתה של המשלחת, העבירו הודעה והצעה זו לערבים.

וכאן אירע הנס – שלמרות כל זה לא הסכימו הערבים לקחת מה שרצו היהודים לתת!... הטענה הרשמית היתה שרצונם לקבל יותר ממה שהיו מוכנים לתת להם, אבל בכל אופן, בנוגע לפועל – לא הסכימו הערבים לקחת מה שרצו היהודים לתת להם!

ובנוגע לעניננו:

מכיון שכבר היה לעולמים נס כזה – הרי רואים כבר כיצד יכול להיות נס כזה גם בימים אלו, כלומר, אפילו אם ימשיכו חס-ושלום ללכת באותה הדרך כפי שהלכו עד עתה, יעשה הקב"ה נס שהערבים לא ירצו לקחת!

(משיחת ש"פ חיי-שרה ה'תשמ"ו - בלתי מוגה)

ז. כך גם בכל דור ודור, כאשר שומעים הוראה מנשיא הדור – "אתפשטותא דמשה בכל דרא"²³, אין מה להתבונן, להתייעץ ("מיישב זיין זיק") ולעיין בספרים – אלא צריכים לעשות מה שאומרים.

וכשם שעשו זאת כבר תלמידי התמימים – כשהרבי אמר להם לנסוע לערי השדה, הם לא התייעצו עם האבא או עם החותן והחותנת, וגם לא ערכו חשבונות שכאשר ילמדו יותר זמן בישיבה יתוסף בידיעתם – כיון שידעו שהם חיילים, ולחייל אין שום ענין חוץ ממילוי פקודת המפקד.

הקב"ה הרי לא נשאר "בעל חוב" כלל²⁴, ובגלל המסירה ונתינה שלהם לרבי הצליחו בשליחותם וגרמו נחת-רוח לרבי, זאת בנוסף להצלחה בעניניהם הפרטיים, בין בגשמיים ובין ברוחניות.

כל זה לא יותר מ"מידה כנגד מידה"²⁵, והרי ברכתו של הקב"ה היא "כמה פעמים ככה"²⁶, וגם זה יתגלה בקרוב כש"הקיצו ורננו שוכני עפר"²⁷ והוא – הרבי – בראשם, ויוליך את כולנו, ותלמידי התמימים שהתמסרו להוראותיו בראש, לקראת משיח צדקנו במהרה בימינו.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א ציוה שהתמימים שנסעו לערי השדה בשליחותו של כ"ק אדמו"ר נ"ע (אשר כמה מהם נוכחו בעת ההתוועדות) יאמרו לחיים וינגנו ניגון].

ח. למרות כהנ"ל, נשאר האריז"ל לקבל את השבת יחד עם אותם תלמידים שאמרו "איזיל

(23) תקו"ז תס"ט (קרב, ב. קיד, א).
(24) אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"ו ע' רנה. "היום יום" – כ"ח אלול.
(25) סוטה ח, ב. ט, ב – במשנה. וש"נ. פס"ז עה"פ שמות ג, ו.
(26) היינו באיכות ובכמות, ולהעיר ממחז"ל דמדה טובה מרובה כו' ת"ק פעמים (תוספתא סוטה רפ"ד). אגה"ק ס"ח: דלכאורה זו אינה מן המדה כו'.
(27) ישע"י כו, יט.

ולאמו גו"¹⁴. ולכאורה תמוה הדבר: הרי רק עכשיו באו ממתן-תורה, זה-עתה שמעו שהקב"ה אמר בעשרת הדברות "כבד את אביך ואת אמך"¹⁵ – ושבט לוי הרי היו שלמים בכל התרי"ג מצוות¹⁶ ולא חטאו – ואם-כן, איך אפשר לציית לפקודה כזו?

אלא הם ידעו שכל דברי משה מתאימים לציוויי התורה, ומצד מסירותם ("איבערגעגעבנקייט") למשה רבינו, מקבל התורה הראשון¹⁷, לא חישובו שום חשבונות, הם ידעו רק דבר אחד: צריך לעשות מה שמשה מצוה!¹⁸

ו. הוראה זו אנו למדים גם מהכתוב¹⁹ "ויסע משה את ישראל מים סוף גו' אל מדבר שור" (וכפרש"י עה"פ שבג"י רצו להשאר בבית הים ומשה רבינו "הסיען בעל כרחם"):

ללא הבט על רצונם להשאר בבית הים, עשו בני"י כפי שמשה ציווה, למרות שיכלו לעשות חשבונות האם מותר לעזוב ולפרוש מה"נגילה ונשמחה בו"²⁰ וללכת למדבר "נחש שרף ועקרב וצמאון אשר אין בו מים"²¹, ובפרט שכל הדרכים בחזקת סכנה²² והתורה עצמה פוסקת שזו סכנה – מכל-מקום, הם לא ערבו חשבונות אלו, בידעם שאפשר לסמוך על משה רבינו ולעשות כהוראתו.

(14) ברכה לג, ט וראה ספרי, ורש"י עה"פ.

(15) יתרו כ, יב.

(16) חגיגה ו, ב. יומא טו, ב. ספרי ברכה לג, ט. וראה רמב"ם הל' ע"ז פ"א ה"ג.

(17) אבות פ"א מ"א.

(18) ראה יל"ש עה"פ מטות לא, ב (רמז תשפה).

(19) בשלח טו, כב.

(20) ל' הכתוב – תהלים קיח, כד. וראה זח"ב (ס, א), שלא רצו ללכת מצד גילוי שכניה שה' שם.

(21) עקב ח, טו. וראה מכילתא עה"פ בשלח שם: היאך אנו יוצאין במדבר כו'.

(22) ירושלמי ברכות פ"ד ה"ד. קה"ר פ"ג, ב.

כיצד יכולים "להתנפח" ולהמתין ל"כיבודים" כשמדובר בפיקוח נפש?!

כאשר מעוררים שיש לעסוק בענין מסויים, נעשה סדר שלכל לראש צריכים לארגן אסיפה, ובאסיפה זו יחליטו שצריכים לארגן עוד אסיפה וכו'... – אין זמן לאסיפות, "משיח צדקנו שטייט הינטערן וואנט"..." "הנה זה עומד אחר כתלנו"¹, ובמילא, צריכים להשלים את העבודה דהפצת המעיינות חוצה בפועל ממש, "כל יומא ויומא עביד עבדיתי"², ובמקום זה – עושים "אסיפות"...

[.] כיצד יכולים לשבת בשלוח – כאשר יודעים שישנו פס"ד ברמב"ם³ שהעולם כולו שקול, וע"י "מצוה אחת, הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות, וגרם לו ולהם תשועה והצלה"?!... כלומר, לא זו בלבד שביכלתו לפעול איזה תיקון בעולם, אלא ביכלתו לגרום "תשועה והצלה" לכל העולם! וכיצד יכולים "להתנפח" ולהמתין ל"כיבודים" – כאשר יודעים שמדובר אודות יהודי שנמצא במצב של פיקוח-נפש, שאז צריך אפילו "כהן-גדול" להפסיק באמצע עבודת יום הקדוש בקודש הקדשים, ולצאת לפנות גל של אבנים, אפילו על הספק וספק ספיקא⁴ – שמה יוכל להציל יהודי שנמצא שם!!

יעשה כאו"א חשבון צדק בנפשו: כמה "נרות להאיר" הדלקת בערב שבת זה, וכמה "נרות להאיר" הדלקת ביום שלפנ"ז?!!...

הגיע הזמן להתעורר מהאדישות והתרדמה – כלשון הרמב"ם³: "עורו ישנים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם", ולזרוק את עצמו ("ארינווארפן זיך") מתוך מסירה ונתינה בעבודה דהפצת המעיינות חוצה. (משיחת ש"פ תולדות, מבה"ח וער"ח כסלו ה'תשמ"ה – בלתי מוגה)

(3) הל' תשובה פ"ג ה"ד.

(1) שה"ש ב, ט. וראה "קול קורא" שדפס ב"הקריאה והקדושה" סיון תש"א. אגרות קודש אדמו"ר מוהרי"צ ח"ה ע' סז. ועוד.

(2) זח"ג צד, רע"ב.

(4) יומא פג, א – במשנה. רמב"ם הל' שבת פ"ב ה"ח. טושו"ע ואדה"ז או"ח סשכ"ט ס"ג.

הוא מקושר באמת, משא"כ כשמתחיל להתיישב בדעתו, אזי אפילו אם הוא מסכים לנסוע, אך הישוב-הדעת לבד מורה שחסר אצלו בהתקשרות, ובמילא אי אפשר לשולחו לשם.

כי כאשר חסר אצלו בהתקשרות ל"משה עבדו"³⁴ ועי"ז לה³⁵, לא יודעים האם הוא ישפיע על סביבתו או ח"ו הפוך, היינו, לא רק שלא יהי' "משפיע" אלא עוד יהפוך ל"מושפע".

משא"כ כאשר השליח מקושר כדבעי, אין שום חשש מכיון שהוא קשור למעלה, וכפתגם הידוע³⁶ – "כאשר קשורים למעלה לא נופלים למטה", זאת-אומרת, אפילו אם מצד עניני עבודתו עליו ללכת "למטה", מכל-מקום אין חשש כלל שיפול או יחליק מאחר והוא קשור למעלה.

ובנידון דידן: לא השליח הולך כאן אלא המשלח! וכעין "נשתרבה אמתה"³⁷ שע"ז הביאו את מושיען של ישראל. אבל כשחסר בהתקשרות יש לחשוש כנ"ל.

יו"ד. ובה יובן גם מה שהאריז"ל נשאר לקבל את השבת בצפת, דלכאורה, היות וע"י ההליכה לירושלים היתה מגיעה הגאולה – מדוע הוא נשאר בצפת, הרי ה' יכול להובילם לירושלים כשעיניהם עצומות?

והתירוץ הוא: כאשר האריז"ל ראה את התלמידים מתחילים להתיישב בדעתם, כלומר שחסר אצלם בהתקשרות, הרי במילא ההליכה לירושלים לא היתה פועלת מה שצריכה לפעול.

והנה, מהאריז"ל עד עתה עברו 400 שנה, וכל עניני הגזירות כו' שעברו בני ישראל

(34) בשלח יד, לא.

(35) ראה מכילתא עה"פ.

(36) סה"ש תרצ"ו ע' 95 ואילך. וראה גם "שיחות קודש" תשי"א (הוצאה החדשה) ע' 269 ס"ה.

(37) סוטה יב, ב. הובא ברש"י עה"פ שמות ב, ה.

ואמליך בדביתהו", וגם אחר-כך למד איתם והם נשארו תלמידיו.

הגם שלא הי' ביכולתם להביא משיח מצד העדר ההתקשרות, מכל-מקום הוא למד איתם ענינים שהם כלים להם לפי ערכם, אשר באמצעותם יוכל להעלותם בהדרגה לדרגה נעלית יותר.

ואדרבה, מצד זה גופא ראה האריז"ל את גודל הרחמנות עליהם, שבגלל זה עליו להשאר ללמוד איתם ולהדריכם.

ואותו הדבר הוא גם ביוצא צבא, כפי שדובר קודם²⁸ ש"כל היוצא למלחמת בית דוד"²⁹ צריך לכתוב "גט כריתות" לכל עניני העולם, ואם אינו עושה זאת, כלומר, שמיציאות כל-שהיא עדיין תופסת אצלו מקום – הרי הוא בכלל "הירא ורך הלבב" שעליו נאמר³⁰ "ילך וישוב לביתו"! ומכל-מקום, אין הכוונה ש"ילך וישוב לביתו" לישון, אלא שיעשה שם על-כל-פנים את הוראות המפקד; ו"מצוה גוררת מצוה"³¹ – עי"ז הוא יתעלה במשך הזמן ויהפוך למקושר באמת עד שיזכה להיות מהיוצאים למלחמת בית דוד ולהביא את הגאולה.

ט. בביאת המשיח הרי יבואו כל בני ישראל, גם ה"אובדים בארץ אשור והנידחים בארץ מצרים"³², והיות שביאת המשיח תלוי בהפצת המעיינות³³, לכן שולחים שלוחים לכל המקומות עד לאשור ומצרים, שיפיצו שם את המעיינות ויכינו גם את היהודים הללו לגאולה.

אבל מתי אפשר לשלוח שליח – כאשר

(28) ס"ג בהנחה (שיחות-קודש תשח"י ע' ריג).

(29) שבת נו, א.

(30) שופטים כ, ח.

(31) אבות פ"ד מ"ב. אדר"ג כה, ד. תנחומא תצא ג.

(32) ישע"י כז, יג.

(33) אגרת הבעש"ט הידועה – נדפסה בכש"ט בתחלתו. ובכ"מ.

שייכות פרשת תולדות להגאולה

יום השבת בכלל שייך לגאולה – "שבת ומנוחה לחיי העולמים"¹, ועד"ז פ' תולדות – התחלת הפרשה היא "אלה תולדות יצחק", לשון גילוי כמו "מראה באצבעו ואומר זה"² וכפירוש רש"י – "הקב"ה צר קלסתר פניו של יצחק דומה לאברהם והעידו הכל אברהם הוליד את יצחק" (וכמבואר במאחז"ל³ שהדמיון בין אברהם ויצחק הי' כל כך גלוי ("אלה") עד שהיו צריכים סימן להבדיל ביניהם), ועד"ז בהמשך הפרשה ("תולדות") והפרטים שבגילוי ד"אלה") "ויתן לך", "יתן ויחזור ויתן" – שגם זה מורה על המשכה וגילוי נעלים ביותר (כבר מתחילתם (כמובן מזה שההתחלה היא בהוספה ד"ויתן", כנ"ל), ובפרט שבפסוק זה מתחיל חלק מיוחד בפרשה בקריאת התורה וכו') כמדובר בזה כמ"פ בארוכה ומבואר בפרטיות הן בדרושי חסידות והן בספרי נגלה השייכים לפסוק זה.

ויהי רצון שכן יהי' בפועל ממש, שכן, כשם שנס אמיתי הוא דוקא כאשר איננו נשאר בהעלם אלא נראה ונרגש בגלוי, עד"ז בנוגע לגאולה שצריכה לבוא בפועל **ממש**, באופן גלוי וניכר עד כדי כך שאפשר להכיר בו בחוש המישוש.

וכסיפור נשיא דורנו⁴ אודות הרביים שלפניו (ולהעיר על הפלא אשר, אע"פ שלא הי' נוהג לספר הכל אודותם, הנה דוקא סיפור זה סיפר וגילה וציוה לפרסם כו') שפעם באו לתבוע מאת אדמו"ר הזקן, ולנוסח אחר מאת אדמו"ר הצמח צדק, שכבר כלו כל הקיצין ועדיין לא באה הגאולה וענה שכיון שהפצת המעינות חוצה והחסידות של הרביים היא כבר באופן כזה שהמעינות הם בגלוי, ההפצה היא בגלוי והגיעה עד לחוצה בגלוי – הרי כבר ישנו ענין של גאולה, אבל השיבו על זה שצריכים את הגאולה האמיתית והשלמה **בפועל**.

כלומר, שהעיקר הוא גאולה כפשוטה דוקא ואי אפשר להחליף זאת אפילו ע"י ענין נעלה כל כך כהפצת המעינות חוצה, ולא די אפילו בהפצת המעינות כפי שנתפשטה בימי אדמו"ר הזקן ביחס להפצה בימי הבעש"ט והמגיד – הנהגה שהתחילה בעיקר ב"ט כסלו⁵ (והרי עומדים בר"ח כסלו שכולל כל עניני החודש ועאכו"כ יום עיקר כל כך שהוא עצמו נעשה "ראש השנה" על כל השנה כולה ועאכו"כ ביחס ליום ר"ח) ואעפ"כ מוכרחים גאולה בפועל דוקא, כנ"ל.

(משיחת ליל אדר"ח כסלו ה'תש"נ – בלתי מוגה)

- (1) תמיד בסופה.
- (2) ראה תענית בסופה. שמו"ר ספכ"ג. פרש"י בשלח ואילך. ועוד.
- (3) ב"מ פז, א.
- (4) ראה לקו"ש ח"ו ע' 80 הערה 70. ח"ח ס"ע 490 ואילך. ועוד.
- (5) סה"ש תו"ש ס"ע 112 ואילך.

מוקדש לזכות

ורד שמחה בת שרה

להצלחה רבה בכל – בגשמיות וברוחניות
נדבת מהיטבאל יומות

לבוא – הרי זה נוגע גם לכלל ישראל, כפי שהי' אצל תלמידי האריז"ל.

יב. הגמרא מספרת³⁹ שבשבבותי' דרב³⁹ היו בריוני זכותו של רב⁴⁰ הגנה עליהם, כשנסתלקה זכותו חזרו בתשובה.

כאשר מתנהגים שלא כדבעי אזי זקוקים ללימוד זכות, ועוד ועיקר – כאשר רב מלמד עליו זכות הוא מתחיל בעצמו גם ללמד זכות על מעשיו, וזה כבר לגמרי לא מתאים מכיון ש"על כל פשעים תכסה אהבה"⁴¹...

מדוע צריכים כזה סדר – שתמיד זקוקים ללמד זכות, הרבה יותר טוב הי' שיתחילו כבר לציית, ואזי יחסכו ל"רב" עבודה, וכבר מזמן היו מביאים את הגאולה ע"י משיח צדקנו שיבוא לגאלנו במהרה בימינו.

במשך זמן זה – הכל מצד העדר ההתקשרות להאריז"ל, כי אם היתה התקשרות כדבעי, כבר מזמן היתה באה הגאולה.

יא. ההוראה מסיפור זה:

בכדי להיות מ"חיילי בית דוד" צריכים להיות שלמים בהתקשרות, ולא רק התקשרות בדיבור – ויפתוהו בפיהם ובלשונם יכזבו לו ולבם לא נכון עמו ולא נאמנו בבריתו³⁸ (ברית מלשון התקשרות), אלא דרושה התקשרות בפועל; ראשית כל צריך להיות הבפועל ואח"כ אפשר גם לדבר, אך בדיבורים בלבד אי אפשר לצאת עדיין ידי חובה.

ובאם חסר בהתקשרות, אזי לבד זאת שמפסיד את הטוב האמיתי אליו הי' יכול

(38) תהלים עח, לו-לז.

(39) סנהדרין לז, א – על רב זירא, ואולי כצ"ל בפנים.

(40) כ"כ בהנהגה. וראה הערה הקודמת.

(41) משלי י, ב.

מדור ה"דבר מלכות" מוקדש

לזכות הרה"ח **יוסף יצחק בן רייזל פרומא** וזוגתו **חיה מושקא בת מרים שיחיו**

וילדיהם **רחל בת חיה מושקא, לאה שרה בת חיה מושקא,**

ישראל רחמים בן חיה מושקא, ומענדל בן חיה מושקא, שיחיו

ולזכות **הנא לאה בת ח' רחל, עדינה בת ח' רחל, מרים בת ח' רחל, וצבי בן ח' רחל שיחיו**

לזכות ר' **ברוך אהרן בן ברוניא סלאווא וזוגתו רייזל פרומא בת ח' רחל שיחיו**

ענינים הפנימי של המהפיכות בעולם בימינו

[.] ההדגשה בדברור העולם בתקופתנו זו כהכנה לימות המשיח, היא לא רק באופן ד"אמורים בפרשה", בתורה, אלא גם באופן הנראה בגלוי במצב העולם כולו בימינו אלה.

ובהקדמה:

ישנם התמהים על המדובר בתקופה האחרונה שעומדים אנו בסוף זמן הגלות, עקבתא דמשיחא, ושואלים: היכן רואים זאת? הרי עולם כמנהגו מידי שנה בשנה כרגיל נוהג? – ולפלא הכי גדול שאינם מתבוננים בהמאורעות שמתרחשים בעולם, מאורעות הגלויים ומפורסמים!

בתקופה האחרונה (החל משנים הכי אחרונות, ומוסיף והולך מזמן לזמן) מתרחשים ברחבי העולם מהפיכות קיצוניות, מן הקצה אל הקצה, ובחסדי ה' מתרחשים מהפיכות אלה בשקט, כלומר, ללא מלחמות ושפיכות-דמים, רחמנא ליצלן, עד כדי כך, שחיי היום-יום (בעניני המסחר וכיו"ב) ממשיכים להתנהל ע"ד הרגיל, כאילו עולם כמנהגו נוהג, למרות שמתרחשת מהפיכה קיצונית בהנהגת המדינה כולה, אלא שהיא מהפיכה פנימית, בדרכי פוליטיקא מדינית:

לכל לראש ומתחיל ממדינת רוסיא (המדינה שממנה בא כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו יחד עם תלמידיו ושלוחיו), אשר, לאחר תקופה של שבעים שנות משטר תקיף ואימתני שהפיל חיתתו על כל תושבי המדינה, עד שאפילו עבור התבטאות של ביקורת על המשטר היו עונשים להשלח לארץ גזירה (סיביר וכיו"ב) – נעשה לפתע, בפרק זמן קצר ביותר, שינוי קיצוני (ע"י העומדים בראש הנהגת המדינה) במשטר המדינה, ומתפשט גם בשאר מדינות דוגמתן.

ועד"ז במדינת סין – שבתקופה האחרונה מתרחשת מהפיכה בהנהגת המדינה בפנים וגם בנוגע לקשר ויחס עם שאר מדינות העולם, וכיו"ב, וכן במדינת הודו – שבפרק זמן קצר יחסית הוחלפו ראשי השלטון ששלט במשך תקופה ארוכה, ועד"ז מהפיכות קיצוניות בעוד כמה מדינות ברחבי העולם, ועד ל"איי הים", אשר, אין צורך לפרט ולהאריך, כיון שהדברים ידועים ומפורסמים.

והמדובר אודות מהפיכות במדינות כאלו שיש בהם ריבוי עצום של בני-אדם, כלומר, מהפיכות בממשלות ומשטרים שמנהיגים בליוני אנשים בכל רחבי העולם, ועד לרוב האנשים שבכל העולם!

(1) עי"ז שנשתלשל מהתורה – "אסתכל באורייתא וברא עולמא" (זח"ב קסא, רע"ב). ולהעיר גם מהמשך המאמר – "בר נש אשתדל באורייתא ומקיים עלמא", שנעשה ע"י עבודתם של ישראל, כדלקמן בפנים.

וה"נס" שבדבר – ולפלא הכי גדול שלא שמים לב לכל זה, "אין בעל הנס מכיר בנסו" – שמהפכות קיצוניות, שיש להם השפעה ישירה על רוב העולם, מתרחשות בשקט ובמנוחה, דבר שאין לו אח ורע בתולדות האנושיות כולה:

מהפיכות במשטר ושלטון של מדינות היו מלווים תמיד במלחמות עקובות דם שהתנהלו במשך תקופה ארוכה, שיבשו את מהלך החיים, הביאו הרס וחורבן ר"ל. ואין צורך להרחיק לכת ולחפש בדברי ימי העולם בדורות שלפנ"ז, כיון שראינו בדורנו זה את החורבן הנורא במלחמת העולם השני, לא תקום פעמיים צרה.

ואילו בימינו אלה, מתרחשים מהפכות קיצוניות גדולות יותר, ברוב העולם, ובחסדי ה', ה"ז ללא מלחמות ללא שפיכות דמים, ח"ו, אלא מתוך שקט ומנוחה.

ויש להוסיף, שמהפכות בעולם בימינו אלה רואים (לא רק ביחס להנהגת בני-אדם, אלא) גם ביחס לשאר הנבראים שבעולם, חי צומח ודומם – רעידות אדמה שאירעו בתקופה האחרונה, בפרק זמן קצר, ונמשכות גם עתה במקומות שונים בעולם (גם במדינה זו), ובחסדי ה', הקרבות היו במספר קטן, ובפרט ביחס למקרים דומים שאירעו בתקופות שלפנ"ז.

וביאור השייכות דכהנ"ל לבנ"י – (דלכאורה, מאורעות שמתרחשים במהלכי הפוליטיקא ברחבי העולם (ללא קשר ישיר לבנ"י³) אינם מענינים של בנ"י, שתפקידם לעסוק בלימוד התורה וקיום המצוות) – בכמה פרטים:

א) הכרת גדלות הא-ל ונתינת שבח והודי' על גודל חסדיו – שכן, נוסף לגדלות הא-ל שנראית בהנהגת הטבע, כמ"ש "השמים מספרים כבוד א-ל גו"⁴, "כי אראה שמך מעשה אצבעותיך ירח וכוכבים אשר כוננת"⁵, מודגשת יותר גדלות הא-ל בהנהגה נסית, כבדוד"ד, שמהפיכות קיצוניות ברחבי העולם מתרחשות בשקט ומנוחה, נס גדול שאינו אלא בכחו של הקב"ה ה"כל יכול!" ועל כך יש להודות להקב"ה על גודל החסד שבדבר, במכ"ש וק"ו מנתינת שבח והודי' על הנהגת הטבע מידי יום ביומו⁶.

ב) הוספה באמונה בביאת המשיח והצפי' לביאתו, "אחכה לו בכל יום שיבוא" – שכן, מהפכות בעולם הם מהסימנים שהובאו במדרשי חז"ל על התקופה דעקבתא דמשיחא⁷, וכשרואים מהפכות גדולות בימינו אלה, ה"ז סימן נוסף שנמצאים אנו ברגעים האחרונים דעקבתא דמשיחא, ותיכף ומיד ממש בא משיח צדקנו.

(משיחת ש"פ תולדות, ד' כסלו ה'תש"נ – מוגה)

(2) נדה לא, א.
(3) מלבד העובדה שבכמה מדינות נעשה קל יותר לקיים תומ"צ.
(4) תהלים יט, ב.
(5) שם ח, ד.
(6) ופשוט, שההתעסקות בלימוד התורה וקיום המצוות אינה גורעת כלל בהתבוננות בגדלות הא-ל ונתינת שבח והודי' על גודל חסדיו.
(7) ולדוגמא: "אם ראית מלכיות מתגרות אלו באלו צפה לרגלו של משיח" (ב"ר פמ"ב, ד). "שנה שמלך המשיח נגלה בו כל מלכי אומות העולם מתגרים זה בזה כו" (פסיקתא רבתי פיסקא קומי אורי). והרי תוכן ד"מלכיות מתגרות" הוא מהפכות בעולם, אלא, שבחסדי ה' ה"התגרות" היא מתוך שקט ומנוחה.